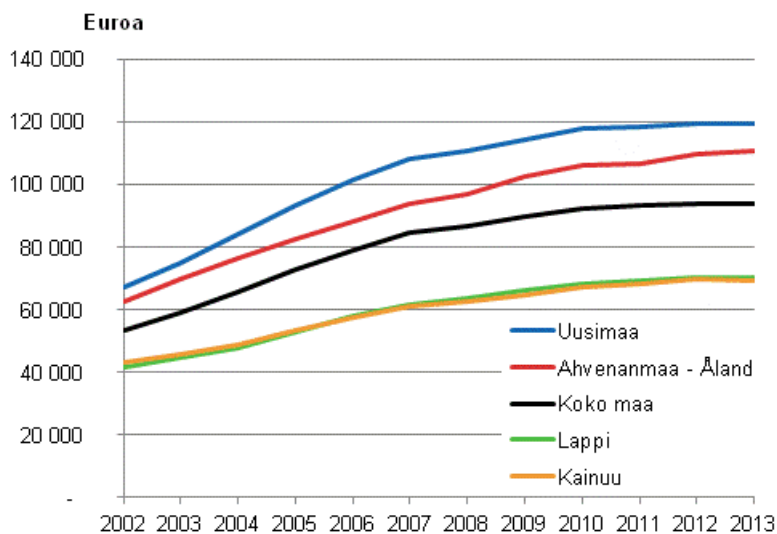

Velkaantumistilasto 2013

Asuntovelkojen kasvu pysähtynyt

Tilastokeskuksen velkaantumistilaston mukaan asuntovelallisilla asutokunnilla oli asuntovelkaa keskimäärin 93 620 euroa, mikä oli reaalisesti noin sata euroa vähemmän kuin vuonna 2012. Keskimääräinen asuntovelka kasvoi 2000-luvun alussa keskimäärin 10 prosenttia vuodessa, mutta kasvu on hidastunut merkittävästi viime vuosina. Asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka oli suurin Uudellamaalla, missä asuntovelkaa oli 119 500 euroa vuonna 2013. Kainuussa ja Lapissa keskimääräinen asuntovelka oli pienin, noin 70 000 euroa.

Asuntovelallisten asutokuntien keskimääräiset asuntovelat vuosina 2002–2013, vuoden 2013 rahassa

Noin joka kolmannella Suomen asutokunnista oli asuntovelkaa vuonna 2013. Suomessa oli vuonna 2013 noin 873 000 asutokuntaa, joilla oli asuntovelkaa, kun niitä vuonna 2002 oli 660 000. Asuntovelallisten osuus kaikista asutokunnista on pysynyt lähes samana viimeisen kolmen vuoden aikana. Hieman useammalla kuin joka toisella asutokunnalla oli jonkinlaista velkaa vuonna 2013. Opintovelkaa oli 11 prosentilla ja elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velkaa kolmella prosentilla.

Suhteellisesti eniten asuntovelallisia asutokuntia vuonna 2013 oli Ahvenanmaan (39 %) ja Kanta-Hämeen (37 %) maakunnissa. Asuntovelallisten osuus kaikista asutokunnista oli pienin Pohjois-Karjalassa (29 %).

Asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka oli suurin Uudenmaan ja Ahvenanmaan maakunnissa. Uudellamaalla keskimääräinen asuntovelka oli 119 500 euroa vuonna 2013. Kainuussa ja Lapissa keskimääräinen asuntovelka oli pienin, noin 70 000 euroa.

Yleisen korkotason lasku ja velkaantumisen kasvun pysähtyminen näkyi asuntokuntien maksamien korkojen merkittävänä pienenemisenä vuonna 2013. Asuntolainojen korot asuntovelallista kohti pienenivät 29 prosenttia edellisvuodesta. Asuntokunnat, joilla oli asuntovelkaa, maksoivat asuntolainan korkoja keskimäärin 1 390 euroa vuonna 2013. Muutokset 2000-luvulla ovat olleet ajoittain suuria, ja heijastelleet muutoksia sekä korkotasossa että keskimääräisissä lainamäärissä. Enimmillään asuntovelallinen maksoi korkoja keskimäärin yli 4 200 euroa vuonna 2008.

Vuonna 2013 Suomessa oli 124 800 asuntokuntaa, joilla oli velkaa yli 200 000 euroa. Lukumäärä oli 4,8 prosenttia kaikista asuntokunnista, ja 9,1 prosenttia velallisista asuntokunnista. Vuonna 2002 tällaisia asuntokuntia oli vain 21 500 eli alle prosentti kaikista asuntokunnista, kun vuoden 2002 velat mitataan vuoden 2013 rahassa. Suuret, yli 200 000 euron asuntokuntakohtaiset velat eivät kuitenkaan ole enää vuoden 2010 jälkeen yleistyneet. Suuret velat ovat selvästi yleisimpiä kahden aikuisen lapsiperheissä. Tässä ryhmässä vuonna 2013 joka kuudennella asuntokunnalla oli velkaa yli 200 000 euroa. Yhden hengen talouksista vain 0,7 prosentilla ja yksinhuoltajista vain 2,2 prosentilla asuntokunnista oli vastaava määrä velkaa.

Sisällys

1 Asuntovelallisten määrän kasvu hidastunut.....	4
2 Eniten asuntovelallisia Ahvenanmaalla ja Kanta-Hämeessä.....	6
3 Lapsiperheiden keskimääräiset asuntovelat kasvaneet viime vuosina.....	8
4 Suuret velat asuntokunnissa eivät enää yleistyneet.....	10
5 Asuntokuntien maksamien korkojen määrä pieneni merkittävästi.....	12

Taulukot

Taulukko 1. Asuntokuntien ja velallisten asuntokuntien lukumäärät velkalajeittain vuosina 2002–2013.....	4
Taulukko 2. Asuntokuntien ja velallisten asuntokuntien lukumäärä velkalajeittain asuntokunnan rakenteen mukaan vuonna 2013.....	8

Kuviot

Kuvio 1. Asuntokuntien velkojen rakenne 2012–2013.....	4
Kuvio 2. Keskimääräinen velka velallista kohti velkalajeittain vuosina 2002–2013, euroa vuoden 2013 rahassa.....	5
Kuvio 3. Asuntovelallisten osuus kaikista asuntokunnista maakunnittain vuosina 2002–2013.....	6
Kuvio 4. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti maakunnittain vuosina 2002–2013, euroa vuoden 2013 rahassa.....	7
Kuvio 5. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti asuntokunnan rakenteen mukaan vuosina 2002–2013, euroa vuoden 2013 rahassa.....	9
Kuvio 6. Asuntokunnat, joilla velkaa vähintään 100 000 tai 200 000 euroa vuosina 2002–2013, vuoden 2013 rahassa.....	10
Kuvio 7. Yli 200 000 euron asuntokuntakohtaisten lainojen rakenne vuosina 2002–2013, miljoonaa euroa vuoden 2013 rahassa.....	11
Kuvio 8. Asuntokunnat, joilla velkaa yli 200 000 euroa vuoden 2013 rahassa asuntokunnan rakenteen mukaan vuosina 2002–2013.....	11
Kuvio 9. Asuntokuntien maksamat korot velallista asuntokuntaa kohti ja asuntolainojen korot asuntovelallista kohti vuosina 2002–2013, euroa vuoden 2013 rahassa.....	12
Velkaantumistilaston laatuseloste.....	13

1 Asuntovelallisten määrän kasvu hidastunut

Asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä pysyi vuonna 2013 suunnilleen edellisvuoden tasolla. Yhteensä 873 000:lla eli noin joka kolmannella Suomen 2,6 miljoonasta asuntokunnasta oli asuntovelkaa. Asuntovelallisten määrä kasvoi noin 3 000 kotitaloudella, eli 0,4 prosenttia. Hieman useammalla kuin joka toisella asuntokunnalla oli jonkinlaista velkaa vuonna 2013. Velallisten asuntokuntien määrä pieneni vuonna 2013 edellisvuoteen verrattuna noin 28 000 asuntokunnalla. Asuntovelallisten asuntokuntien määrä on kasvanut yli 200 000:lla vuoden 2002 jälkeen. Samaan aikaan ovat sekä opintovelallisten että elinkeinotoimintaa ja tulonhankkimista varten otetulla velalla velkaantuneiden määrät pienentyneet.

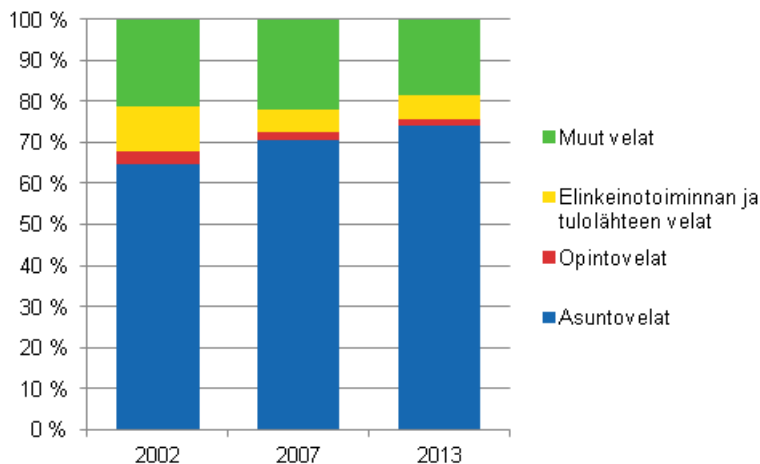
Taulukko 1. Asuntokuntien ja velallisten asuntokuntien lukumäärät velkalajeittain vuosina 2002–2013

	2002	2007	2012	2013	Muutos 2012–2013
Asuntokuntia yhteensä	2 354 082	2 476 505	2 579 781	2 599 613	0,8
Velallisia asuntokuntia	1 286 576	1 435 416	1 393 711	1 365 865	-2,0
Velallisten osuus, %	55	58	54	53	..
Asuntovelallisia asuntokuntia	659 965	797 054	869 777	872 930	0,4
Asuntovelallisten osuus, %	28	32	34	34	..
Opintovelallisia asuntokuntia	300 606	279 645	280 511	287 604	2,5
Asuntokuntia, joilla elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja	112 185	86 000	78 596	78 680	0,1
Asuntokuntia, joilla muuta velkaa ¹⁾	885 665	1 067 991	851 696	766 560	-10,0

1) Vuosien 2012 ja 2013 osalta muut velat eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa, sillä verohallinto on muuttanut ohjeistustaan niiden ilmoittamisesta rahoituslaitosten vuosi-ilmoituksilla. Vuodesta 2012 lähtien velkatietoja ei tarvitse antaa kuluttajansuojalain 7 luvun 7 §:n 1 kohdassa tarkoitetuista jatkuvista luotoista. Jatkuvia luottoja ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Muutos vaikuttaa muiden velkojen kokonaissummaan, mutta erityisesti velallisten lukumääriin. Tällaiset luotot ovat enimmäkseen pienehköjä, joidenkin satojen tai muutaman tuhannen euron luokkaa olevia, mutta niitä on monilla. Tarkkaa arviota siitä, paljonko muita velkoja jäi vuoden 2012 vuosi-ilmoitusmenettelymuutoksen takia ilmoittamatta on vaikea tehdä, koska näitä luottoja ei verottajan aineistossa ole eroteltu. Luottokantatilaston ja Suomen Pankin tilastojen sekä vuosi-ilmoitusaineiston luottokohtaisten tietojen perusteella vaikutus on noin 1,5-2,5 miljardia euroa eli 8-11 prosenttia muista veloista ja 2-3 prosenttia kaikista veloista. Muutos vaikuttaa paitsi velkojen kokonaissummiin ja velallisten lukumääriin myös velallista kohti laskettuihin keskimääräisiin velkoihin. Vuonna 2012 asuntokuntia, joilla oli muuta velkaa, oli 325 000 edellisvuotista vähemmän.

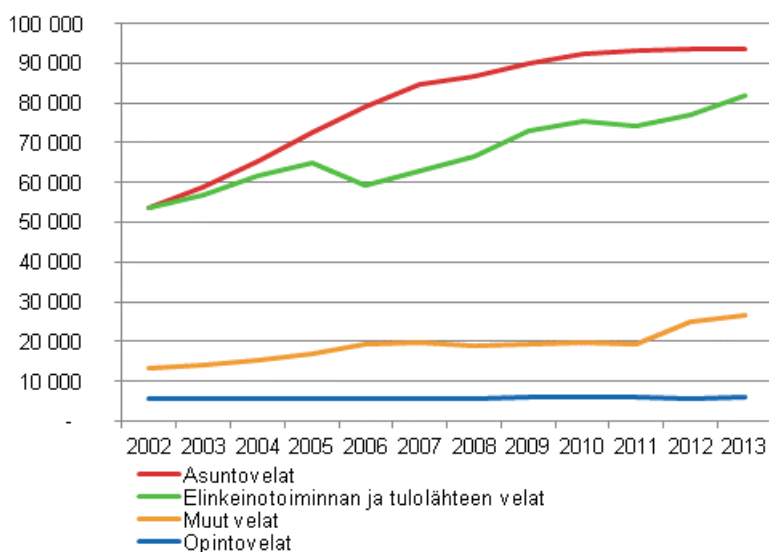
Asuntovelat kattavat lähes kolme neljäsosaa kaikista asuntokuntien veloista. Asuntovelkojen osuus kaikista veloista on kasvanut noin kymmenellä prosenttiyksiköllä vuodesta 2002. Opintovelkojen ja elinkeinotoiminnan velkojen yhteen laskettu osuus kaikista veloista taas on pienentynyt 14 prosentista seitsemään prosenttiin vastaavana ajankohtana. Suurimmat muutokset eri velkalajien osuuksissa tapahtuivat ennen vuotta 2008.

Kuvio 1. Asuntokuntien velkojen rakenne 2012–2013

Asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka vuonna 2013 oli 93 600 euroa. Määrä oli reaalisesti noin sata euroa pienempi kuin vuonna 2012. Keskimääräinen asuntovelka kasvoi hyvin nopeasti ennen taantumakautta vuosina 2002–2007, lähes kymmenen prosentin vuosivauhdilla. Vuosina 2007–2010 keskimääräinen asuntovelka kasvoi noin kolme prosenttia vuodessa. Tämän jälkeen kasvu hidastui alle prosentin vuosivauhtiin, ja ensimmäistä kertaa koko tarkastelujaksolla keskimääräinen asuntovelka pieneni edellisvuoteen verrattuna vuonna 2013. Keskimääräisen opintovelan määrä on pysynyt melko samansuuruisena koko tarkastelujakson ajan. Keskimääräinen elinkeinotoiminnan velka on kasvanut reaalisesti yli 50 prosentilla vuoden 2002 jälkeen. Keskimääräisten muiden velkojen tiedot vuosilta 2012 ja 2013 eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien tietojen kanssa, sillä uusimmilta vuosilta puuttuvat ns. jatkuvat luotot, jotka ovat määrältään pienenhköjä, mutta joita on usealla asuntokunnalla.

Kuvio 2. Keskimääräinen velka velallista kohti velkalajeittain vuosina 2002–2013, euroa vuoden 2013 rahassa

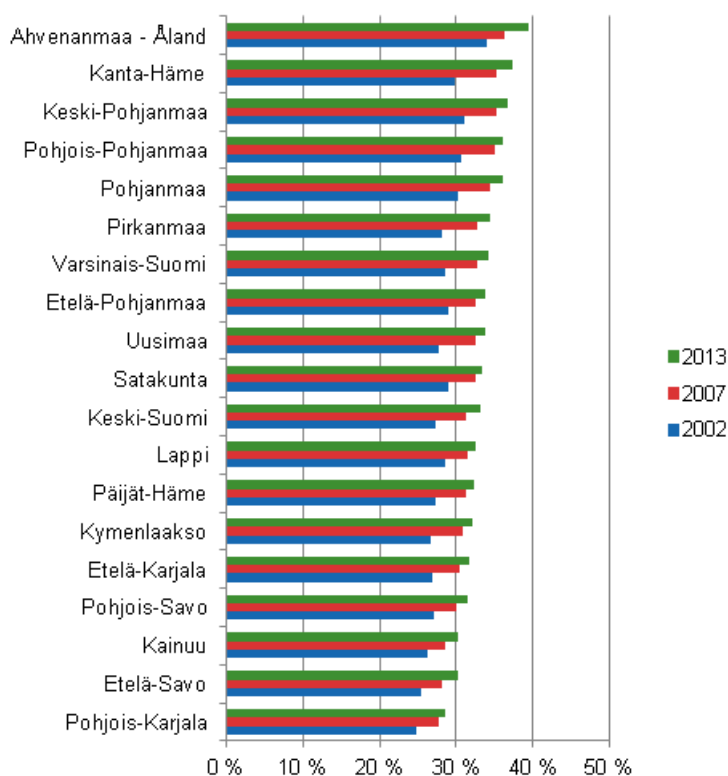

2 Eniten asuntovelallisia Ahvenanmaalla ja Kanta-Hämeessä

Suhteellisesti eniten asuntovelallisia asuntokuntia vuonna 2013 oli Ahvenanmaan (39 %) ja Kanta-Hämeen (37 %) maakunnissa. Asuntovelallisten osuus kaikista asuntokunnista oli pienin Pohjois-Karjalassa, jossa 29 prosenttia asuntokunnista oli asuntovelkaa. Vuonna 2013 kuudessa maakunnassa (Satakunta, Päijät-Häme, Kymenlaakso, Etelä-Savo, Kainuu ja Lappi) oli vähemmän asuntovelallisia kuin edellisellä vuonna. Muutokset näissä maakunnissa olivat tosin vähäisiä, enimmillään asuntovelallisten asuntokuntien määrä pieneni yhdellä prosentilla, eli noin 300 asuntokunnalla Kymenlaaksossa. Suhteellisesti eniten asuntovelallisten määrä kasvoi Ahvenanmaalla, 1,5 prosenttia. Tarkempaa tietoa asuntokuntien velkaantumiskehityksestä alueittain on saatavissa [velkaantumistilaston tietokantatauluista](#).

Asuntovelallisten asuntokuntien määrä kasvoi vuosina 2002–2007 yli neljänneksellä Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan maakunnissa. Kasvu oli suhteellisen nopeaa lähes kaikissa maakunnissa, pienimmillään Kainuussa, jossa asuntovelallisia oli vuonna 2007 hieman yli kymmenen prosenttia enemmän kuin vuonna 2002. Ahvenanmaata lukuun ottamatta kaikissa maakunnissa asuntovelallisten määrän kasvu on hidastunut talouskriisin aikana vuoden 2007 jälkeen.

Kuvio 3. Asuntovelallisten osuus kaikista asuntokunnista maakunnittain vuosina 2002–2013

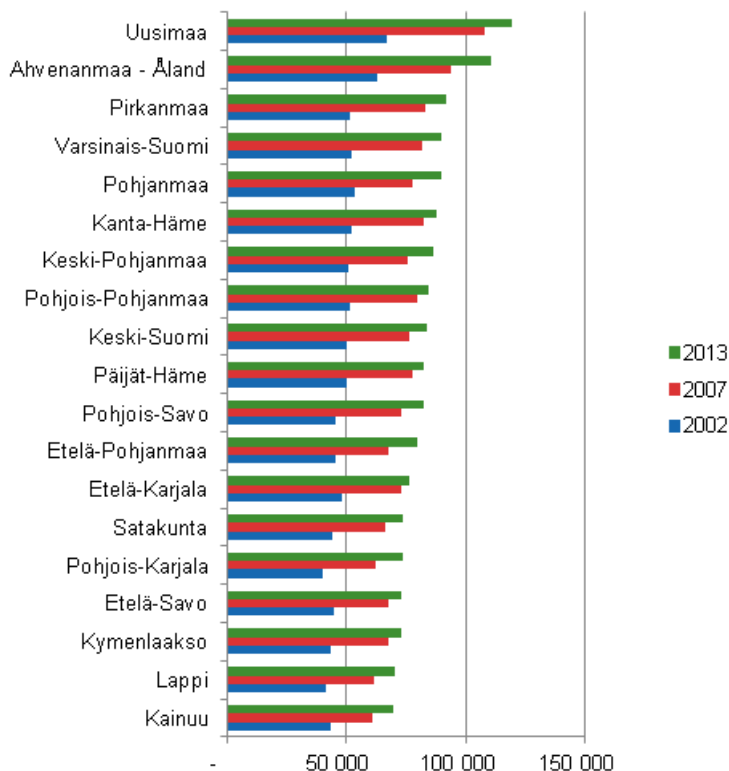

Asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka oli suurin Uudenmaan ja Ahvenanmaan maakunnissa. Uudellamaalla keskimääräinen asuntovelka oli 119 500 euroa vuonna 2013. Pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen) asuntovelallisilla oli keskimäärin 124 200 euroa asuntovelkaa. Kainuussa ja Lapissa keskimääräinen asuntovelka oli pienin, noin 70 000 euroa. Vuonna 2013 asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka oli kaikissa maakunnissa hyvin lähellä edellisvuoden tasoa. Ahvenanmaalla kasvu oli suurinta, 1 100 euroa. Etelä-Karjalassa keskimääräinen asuntovelka pieneni eniten, 1 500 eurolla.

Vuosina 2002–2007 asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka kasvoi varsin nopeasti kaikissa maakunnissa. Uudellamaalla, Pirkanmaalla sekä Pohjois-Savossa keskimääräinen asuntovelka kasvoi kymmenen prosentin vuosivauhdilla reaalisesti mitattuna. Hitainta kasvu oli Kainuussa, tosin sielläkin kasvuvauhti oli keskimäärin yli seitsemän prosenttia vuodessa. Vuosina 2007–2013 erot asuntovelkojen

kasvussa maakunnittain ovat olleet hieman suuremmat. Etelä-Karjalassa ja Päijät-Hämeessä keskimääräinen asuntovelka on kasvanut alle prosentin vuosivauhdilla, kun taas Ahvenanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjois-Karjalassa asuntovelat ovat kasvaneet keskimäärin lähes kolme prosenttia vuodessa. Koko tarkasteluajankohdasta vuodesta 2002 vuoteen 2013 keskimääräinen asuntovelka kasvoi hitaimmin Etelä-Karjalassa ja Kainuussa, ja nopeimmin Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa.

Kuvio 4. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti maakunnittain vuosina 2002–2013, euroa vuoden 2013 rahassa

3 Lapsiperheiden keskimääräiset asunovelat kasvaneet viime vuosina

Asunovelallisten osuus oli vuonna 2013 selkeästi suurin (71 %) kahden huoltajan lapsiperheissä, eli niissä asutokunnissa, joissa oli vähintään kaksi aikuista sekä lapsia. Myös yksinhuoltajaperheillä, eli yhden aikuisen sekä vähintään yhden lapsen muodostamilla asutokunnilla oli useammin asuntolainaa kuin lapsettomilla asutokunnilla. Yhden hengen asutokunnista harvemmallalla kuin joka viidennellä oli asuntolainaa vuonna 2013. Edellisvuoteen verrattuna asunovelkaisten määrä kasvoi hieman lapsettomissa asutokunnissa ja yksinhuoltajaperheissä, kun taas kahden huoltajan lapsiperheissä asunovelkaisten määrä pieneni puolella prosentilla. Kahden huoltajan lapsiperheillä on muita asutokuntia useammin myös muuntotyypistä velkaa kuin asuntolainaa.

Taulukko 2. Asutokuntien ja velallisten asutokuntien lukumäärä velkalajeittain asutokunnan rakenteen mukaan vuonna 2013

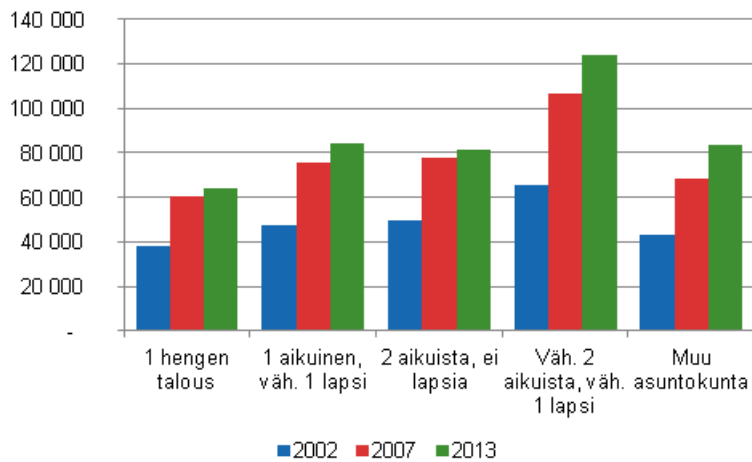
	1 hengen talous	2 aikuista, ei lapsia	1 aikuinen, vähintään 1 lapsi	Vähintään 2 aikuista, vähintään 1 lapsi	Muu asutokunta
Asutokuntia yhteensä	1 082 996	806 991	101 338	462 185	146 103
Velallisia asutokuntia	382 753	422 784	61 981	394 946	103 401
Velallisten osuus, %	35	52	61	85	71
Asunovelallisia asutokuntia	202 345	241 469	39 102	327 883	62 131
Asunovelallisten osuus, %	19	30	39	71	43
Opintovelallisia asutokuntia	90 091	87 805	14 435	69 294	25 979
Asutokuntia, joilla elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja	12 016	26 906	1 583	27 210	10 965
Asutokuntia, joilla muuta velkaa	177 871	254 898	28 872	233 596	71 323

Asunovelallisten asutokuntien rakenne on vuoden 2002 jälkeen muuttunut jonkin verran. Kun vuonna 2002 asunovelkaa ottaneista asutokunnista lähes joka toisessa oli lapsia, oli lapsiperheiden osuus asunovelallisista enää 42 prosenttia vuonna 2013. Tämä johtuu sekä rakenteellisista tekijöistä että asutokuntien erilaisesta velkaantumiskehityksestä. Lapsettomien asutokuntien määrä on kasvanut vuosina 2002–2013 lähes 300 000:lla, kun lapsiperheiden määrä on vastaavana ajankohtana hieman pienentynyt. Asunovelallisten määrä taas kasvoi keskimääräistä nopeammin yhden hengen talouksissa ennen talouskriisiä vuosina 2002–2007. Kahden huoltajan lapsiperheissä asunovelallisten määrän kasvu on ollut melko hidasta viime vuosina. Vuonna 2013 asunovelallisten määrä jopa pieneni hiukan tässä ryhmässä.

Lapsiperheiden keskimääräiset asunovelat ovat suurempia kuin lapsettomien asutokuntien. Kahden huoltajan lapsiperheissä keskimääräinen asunovelka oli 123 900 euroa vuonna 2013 ja yksinhuoltajaperheissä 84 100 euroa. Kahden aikuisen muodostamissa lapsettomissa asutokunnissa keskimääräinen asunovelka oli 81 600 euroa ja yhden hengen asutokunnissa 63 900 euroa. Edellisvuoteen verrattuna sekä lapsettomien asutokuntien että yksinhuoltajatalouksien keskimääräinen asunovelka pieneni hieman vuonna 2013.

Vuosina 2002–2007 keskimääräiset asunovelat kasvoivat suunnilleen yhtä paljon kaikissa asutokuntatyypeissä, noin 60 prosenttia yhteensä viiden vuoden aikana. Sen sijaan vuoden 2007 jälkeen kasvu on ollut selvästi nopeampaa lapsiperheissä. Lapsettomien asutokuntien keskimääräinen asunovelka oli vuonna 2013 hieman pienempi kuin vuonna 2010, kun taas kahden aikuisen lapsiperheiden keskimääräinen asunovelka kasvoi 3,7 prosenttia vastaavana ajanjaksona.

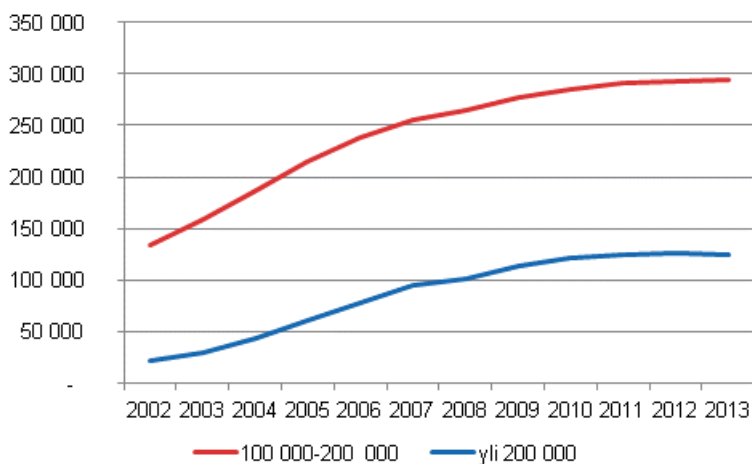
Kuvio 5. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti asuntokunnan rakenteen mukaan vuosina 2002–2013, euroa vuoden 2013 rahassa

4 Suuret velat asuntokunnissa eivät enää yleistyneet

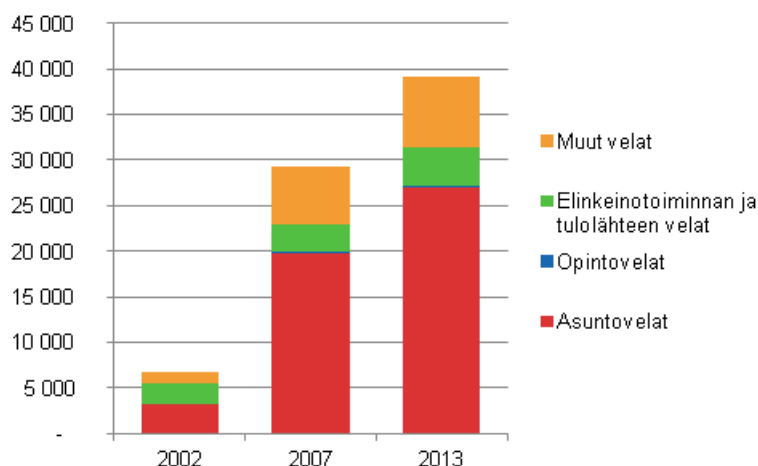
Vuonna 2013 Suomessa oli 124 800 asuntokuntaa, joilla oli velkaa yli 200 000 euroa. Lukumäärä oli 4,8 prosenttia kaikista asuntokunnista, ja 9,1 prosenttia velallisista asuntokunnista. Vuonna 2002 tällaisia asuntokuntia oli vain 21 500 eli alle prosentti kaikista asuntokunnista ja 1,7 prosenttia velallisista asuntokunnista, kun vuoden 2002 velat mitataan vuoden 2013 rahassa. Suuret velat asuntokunnissa eivät kuitenkaan ole enää vuoden 2010 jälkeen yleistyneet. Edellisvuoteen verrattuna reaalinmääräisesti yli 200 000 euroa velkaantuneiden asuntokuntien määrä pieneni vuonna 2013 noin 600:lla. Näiden asuntokuntien yhteenlasketut velat olivat vuonna 2012 nelinkertaiset asuntokuntien vuositason käytettävissä oleviin tuloihin verrattuna. Ylimpien velkaluokkien velkojen suhde tuloihin ei ole juurikaan kasvanut vuoden 2005 jälkeen. Vuoden 2013 tulotiedot eivät ole vielä saatavilla. Tietoa velkojen ja tulojen suhteesta vuosilta 2002–2012 on saatavilla velkaantumistilaston [tammikuun 2014 julkistuksesta](#) sekä tilaston [tietokantatauluista](#).

Kuvio 6. Asuntokunnat, joilla velkaa vähintään 100 000 tai 200 000 euroa vuosina 2002–2013, vuoden 2013 rahassa

Vuonna 2013 suurista, yli 200 000 euron asuntokuntakohtaisista veloista yli kaksi kolmasosaa oli asuntolainoja. Suurten velkamäärien kasvu vuosina 2002–2007 on suurimmalta osin seurausta suurten asuntolainojen yleistymisestä. Vuonna 2002 alle puolet suurista asuntokuntakohtaisista lainoista oli asuntolainoja ja noin kolmasosa elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja. Vuonna 2013 asuntolainat kattavat yli kaksi kolmasosaa yli 200 000 euron asuntokuntakohtaisista lainamääristä, kun elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkojen osuus oli 11 prosenttia.

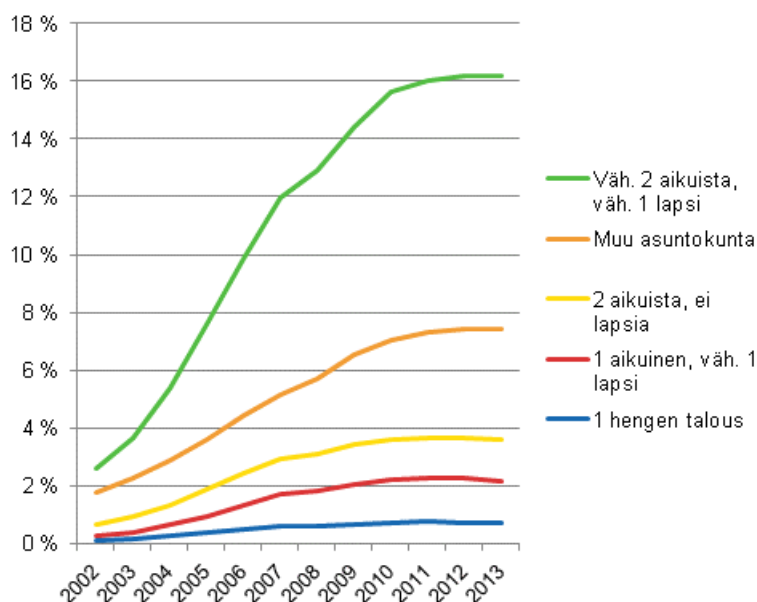
Kuvio 7. Yli 200 000 euron asuntokuntaakohtaisten lainojen rakenne vuosina 2002–2013, miljoonaa euroa vuoden 2013 rahassa

Maakunnista suhteellisesti eniten suuria asuntokuntaakohtaisia velkoja vuonna 2013 oli Ahvenanmaalla, jossa 9 prosenttia asutokunnista on velkaa yli 200 000 euroa. Vastaava luku Uudellamaalla oli 7,5 prosenttia ja Pohjanmaalla 5,1 prosenttia. Muissa maakunnissa alle viidellä prosentilla kaikista asutokunnista oli velkaa yli 200 000 euroa. Pääkaupunkiseudulla yli 200 000 euron velkoja oli 37 500 asutokunnassa, mikä on 7,1 prosenttia kaikista asutokunnista ja 13,6 prosenttia velallisista asutokunnista.

Suuret, yli 200 000 euron asutokuntaakohtaiset velat ovat selvästi yleisimpiä kahden aikuisen lapsiperheissä. Tässä ryhmässä vuonna 2013 joka kuudennella asutokunnalla oli velkaa yli 200 000 euroa. Yhden hengen talouksista vain 0,7 prosentilla ja yksinhuoltajista vain 2,2 prosentilla asutokunnista oli vastaava määrä velkaa.

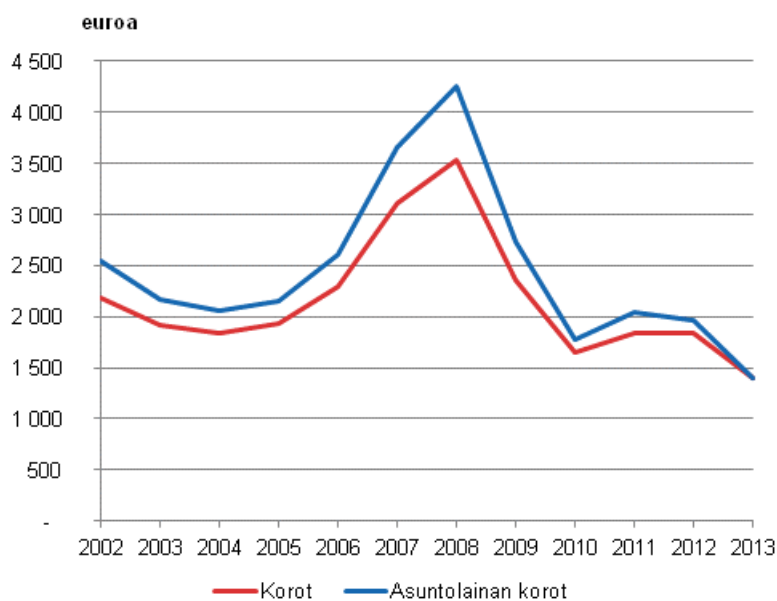
Kuvio 8. Asutokunnat, joilla velkaa yli 200 000 euroa vuoden 2013 rahassa asutokunnan rakenteen mukaan vuosina 2002–2013

5 Asuntokuntien maksamien korkojen määrä pieneni merkittävästi

Yleisen korkotason lasku ja velkaantumisen kasvun pysähtyminen näkyi asuntokuntien maksamien korkojen merkittävänä pienenemisenä vuonna 2013. Korot velallista asuntokuntaa kohti pienenivät lähes neljänneksellä. Maksetut asuntolainojen korot asuntovelallista kohti pienenivät 29 prosenttia vuodesta 2012. Asuntokunnat, joilla oli asuntovelkaa, maksoivat asuntolainan korkoja keskimäärin 1 390 euroa vuonna 2013. Muutokset 2000-luvulla ovat olleet ajoittain suuria, ja heijastelleet muutoksia sekä korkotasossa että keskimääräisissä lainamäärissä. Enimmillään asuntovelallinen maksoi korkoja keskimäärin yli 4 200 euroa vuonna 2008.

Kuvio 9. Asuntokuntien maksamat korot velallista asuntokuntaa kohti ja asuntolainojen korot asuntovelallista kohti vuosina 2002–2013, euroa vuoden 2013 rahassa

Velkaantumistilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Velkaantumistilasto perustuu koko asuntokuntaväestön kattavaan aineistoon, joten sillä voidaan kuvata asuntokuntien velkoja ja niiden jakautumista luotettavasti myös pienemmissä väestöryhmissä, esimerkiksi aluenäkökulmasta. Tilasto täydentää siten otosaineistoista (Tulonjakotilasto, Varallisuustutkimukset) tai makrotason luottokantatilastoista saatavaa kuvaa velkojen määrästä ja jakautumisesta velkalajeittain ja asuntokuntatyypeittäin.

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Velkaantumistilasto perustuu vuosittain hallinnollisista rekistereistä yhdisteltyyn koko väestön kattavaan kokonaisaineistoon, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa rekisterikotitalouksien veloista, koroista ja tuloista. Luotto- ja rahoituslaitokset, huoltokonttorit, työnantajat, valtio, kunnat, vakuutus- ja eläkelaitokset ja vakuutusyhtiöt jättävät verohallitukselle vuosi-ilmoitukset verovelvollisten lainoista ja luotollisista shekkitileistä (ei limiitti), niiden käyttötarkoituksesta ja maksetuista koroista. Vuosi-ilmoituksissa lainakohtaiset laina- ja korkotiedot koskevat luonnollisten henkilöiden (ml. elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalouden harjoittajat) ja kuolinpesien lainoja 31.12. Velallisia voivat olla myös ulkomaalaiset. Mukana ei ole huoltokonttorien ja muiden yleisimpien luotonantajien tietoja lainoista, joiden käyttötarkoitus on muu kuin asuntovelka tai valtion tai Ahvenanmaan maakuntahallituksen takaama opintovelka ja joiden velkapääoma on enintään 1700 euroa. Tilaston kohdeperusjoukon muodostavat asuntokunnat eli ns. asuntokuntaväestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät pysyvästi ulkomailla asuvat, osoitteettomat ja laitosväestö (esimerkiksi pitkäaikaisesti vanhainkodeissa, hoitolaitoksissa, vankiloissa tai sairaaloissa asuvat).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Velkaantumistilaston tietoja verrataan koko maan tasolla Tilastokeskuksen rahoitustilinpidon ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilaston tietoihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Velkaantumistilastoa tehdään vuosittain, ensimmäisen kerran tilasto ilmestyi vuonna 2008. Edellisvuoden velkatiedot julkaistaan noin puoli vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Tulotiedot saadaan myöhemmin. Uusimmilla tulotiedoilla täydennetyt tiedot julkaistaan noin vuosi tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Velkaantumistilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi/ Tulot ja kulutus aihealueen alla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Velkaantumistilastosta on vertailukelpoinen aikasarja-aineisto vuosilta 2002–2011. Vuonna 2012 muiden velkojen määrittely muuttui siten etteivät ne enää sisällä rahoituslaitosten myöntämiä ns. jatkuvia luottoja (ks. tarkemmin Käsitteet ja määritelmät). Muutos vaikuttaa paitsi muiden velkojen määrään ja velallisten lukumääriin myös velkojen kokonaissummaan ja keskimääräisiin velkoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tietoja kotitaloussektorin veloista julkaistaan myös mm. Tilastokeskuksen rahoitustilinpidossa ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilastoissa. Määrittely- ja käsite-erojen vuoksi näiden tiedot voivat poiketa

toisistaan. Rahoitustilinpidoissa kotitaloussektorin velkoihin kuuluvat myös asunto-osakeyhtiöiden osakaslainat, jotka velkaantumistilastosta puuttuvat. Samoin kulutusluotot ovat siellä kattavammin mukana, velkaantumistilaston aineistoon eivät sisälly ns. pikavipit tai jatkuvat luotot, joita ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Rahoitustilinpitoon perustuen kansantalouden tilinpito julkaisee kotitaloussektorin velkaantumisasteita. Ne poikkeavat hieman velkaantumistilastossa julkaistuista myös tulokäsittien osalta.

Lisätietoja

Juha Honkkila 029 551 3651

Laura Lohikoski 029 551 3396

Vastaava tilastojohtaja:

Riitta Harala

toimeentulo@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi/til/velk

Lähde: Velkaantumistilasto 2013. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-8793 (pdf)